

שהמלכות היא מקור³ לבי"ע וכו'.

לקוטי לוי יצחק, אגרות קודש עמוד רנד

בראשית כט, לה: ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם
אודה את יהוה עליכן קראה שמו יהודה ותעמד מלדת:

לג

ביאור המדרש (ב"ר פנ"א, ד) דמדמה יהודה לקומץ של
חולין, דיהודה הוא בחי מלכות מקור לבי"ע וכו', וגדלה
וגבהה מעלת ובחי יהודה דמעלים ומבררים הניצוצות
שנפלו, ולכן הפעם אודה וגו'

ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה את
ה'. ר' ברכי' בשם ר' לוי, כהן שירד לגורן נתן לו א'
כור של מעשר ולא החזיק לו טובה, ואחד נתן לו קומץ
של חולין והחזיק לו טובה, אמר לי' אדוני הכהן, אני
נתתי לך כור, וזה לא נתן לך אלא קומץ ואתה מחזיק
לו טובה, אמר לי' את מחלקי נתת לי, אבל זה נתן לי
משלו, לפיכך אני מחזיק לו טובה.

כך לפי שהיו אמהות סבורות שזו מעמדת שלשה וזו
מעמדת שלשה, וכיון שילדה לאה בן ד' אמרה הפעם
אודה את ה'.

בראשית רבה פרשה עא, ד

הבן הרביעי יהודה, ממשילו לקומץ של חולין,
יהודה הוא בחי¹ מלכות, וזה נחשב² לחולין, מפני

(1) ראה אור התורה פרשת ויחי עמוד 724. 728-ססה. דיהודה (ודוד)
הם רגל רביעי, דראובן שמעון לוי הם כנגד בחי' חג"ת ויהודה בחי'
מלכות, וגדלה וגבהה מעלת יהודה שהמלכות מברר ניצוצות שנפלו
ע"ש. עיין הערה 2. 3.

(2) בד"א יש לומר, דעפ"י ביאור ה"לקוטי לוי יצחק" בטעם דנמשל
יהודה ל"קומץ של חולין", יתורץ שאלות ה"יפה תואר" על המדרש,
וז"ל: ויש לדקדק מה צורך למשל כהן, ועוד מה צורך להזכיר
ירידתו לגורן לענין הנמשל, ועוד למה ננה משלו ("המשל") ככהן
ומעשר, לימא משל לאחד שנתן לו חבירו מחובו פור, ואחר נתן לו
משלו קומץ, ועוד במה שהמשיל את הרביעי (יהודה) לקומץ חולין,
שנתן הקב"ה משלו, והלא כמו שהשלשה (ראובן, שמעון, לוי) הם
במשל למעשר, לפי שה' היא צריך ליתנם להעמדת י"ב שבטים, כמו
כן הרביעי, ואין ההפרש אלא שהשלשה מחלקה, והרביעי מחלק
זולתה, אבל לגבי ה' כולם ביחס א', וכך היא ראוי לומר משל לבעל
הבית שה' לו י"ב כורים של מעשר, והיו שם ארבעה כהנים, נתן
לא' ג' כורים ולא החזיק לו טובה, נתן לו עוד אחד והחזיק לו טובה
וכו' ע"ש.

וכן קשה למה דוקא אחר לידת יהודה אמרה לאה "הפעם אודה"?
ולפי ביאור הלקוטי לוי יצחק ממילא מתורצת כל השאלות, דהמדרש
רצה בדוקא להמשיל יהודה לחולין, דע"י שיוורד יהודה — בחי

מלכות, להחיות את בי"ע, ולהעלות הניצוצות של בי"ע לקדושה,
הרי זה בדומה ממש להמשל, לקומץ חולין שמביאים אותו להכהן,
ומעלים אותו שנעשו על טהרת הקודש.

וזהו תוכן המשל, דהשבטים ראובן שמעון ולוי הם ע"ד מעשר דהם
קדושים, דעבודתם בכלל הוא בעולם הקדושה (כנ"ל הערה 1),
משא"כ יהודה דוקא (מלכות) דומה ל"קומץ חולין", דהוא מקור
לבי"ע הנק' חולין, ועבודתו הוא שגם ה"חולין" יבואו להכהן, והיינו
להעלות לקדושה גם הניצוצין שנפלו לבי"ע וד"ל, ולכן דוקא אומר
משל ככהן ומעשר, להדגיש החילוק בין הכור של מעשר והקומץ של
חולין, וכיון שעבודת יהודה הוא "חידוש" ביחס להשבטים, דמעלים
מבררים גם החולין, ועל כן יש הודאה מיוחדת על זה. ראה הערה 3.
ולהעיר מבראשית רבה פרשה פה, א "יהודה נעשה חולין... והקב"ה
בורא אורו של משיח".

(3) ראה גם לקוטי לוי יצחק הערות לזוהר שמות-דברים עמוד קנח
וז"ל: הנה מל' היא נעשית מקור לבי"ע והוא העשרה מאמרות דמל'
שבהן נתהוו בי"ע שמצד זה המל' אינה באצילות וכמ"ש בלקו"ת
בהביאור דשחורה ס"ב ע' ח, ב ע"ש, ועיין במד"ר פרשת ויצא ע"פ
הפעם אודה את ה' שיהודה נמשל לקומץ של חולין, ויהודה הוא בחי'
מל' וכמ"ש בגליון המד"ר שם, והוא מפני שמל' נעשית מקור לבי"ע
העשרה מאמרות הנקראים מילין דהדיוטא. עכ"ל.

וראה שם בלקוטי תורה בהביאור דשחורה סעיף ב' (שיר השירים ח,
ב) וז"ל: יש בבחינת מלכות דאצילות ב' בחינות. הא' הוא בהיותה
באצילות קודם שיוורדת להיות עתיק לבריאה אשר באצילות הוא
בחי' היחוד באור א"ס לך ה' הממלכה. הב' כשנמשכת מאצילות
ומתלבשת בבריאה להיות עתיק לבריאה וזהו בחי' מלך מלך וימלוך.
שאו נעשית מקור להתהוות הזמן עבר הוה ועתיד, משא"כ באצ"י אין
שייך בחי' זו שהוא היה הוה ויהיה ברגע א'.

והנה כשיוורדת המל' לבריאה נקראת בלשון הגמרא והתרגום
אונקלוס בשם שכינה ששוכן בהיכל קדיש קדשים שהיה שורה שם
בחי' אלקות כמבואר בס"ב פנ"ג ושם [בהיכל ק"ק דבי"ע וכן
בהיכל ק"ק שבבמה"ק] שייך לשון שכינה, משא"כ בהיותה באצ"י
לא שייך לשון שכינה מאחר שמויוחדת שם באור א"ס בתכלית היחוד
ואינה מתלבשת ושורה במקור הנבראים עדיין. רק כשנעשית בחי'
עתיק לבריאה ומתלבשת בא"א דבריאה. שהוא שרש ע"ס דבריאה.
ובריאה הוא נבראים. ושורה שם התגלות אלקות שייך לשון שכינה
שבחינת מלכותו ית' שבאצילות שבה מלווה הקו מאור א"ס ב"ה
שוכנת בתוך בריאה.

והנה כמ"כ בנשמות יש ב' בחי' וכו', וזהו נשמה שנתת בי טהורה
היא, דהיינו בעודה באצ"י כנ"ל, ואח"כ אתה בראתה היינו כשיוורדת
הנשמה לבריאה... וזהו פ"י שחורה אני ונאווה שמקור נש"י שבבריאה
שהיא בחי' המלכות כשנקרא שכינה כנ"ל אומרת לבנות ירושלים
היינו הנשמות שבאצילות, שחורה אני מחמת הירידה בבחינת בעל
גבול. אעפ"כ ונאווה שעי"ש יש התגלות יותר מכמו שהיתה בבחינת
בנות ירושלים שהיתה הנשמה אז בהיכלות דאצילות. ע"ש.